

Werkgroep Financiële Participatie en Gebiedsfonds Windpark NHH

Kort verslag vergadering 5 september 2019

Aanwezig in Dorpshuis Pingjum: Noordenwind, Dorpsbelang Cornwerd, Dorpsbelang Schraard, Dorpsbelang Pingjum, voorzitter werkgroep

M.k. afwezig: dorpsbelang Wons

1. Vaststellen agenda, eventuele mededelingen

Agenda akkoord, onder toevoeging: *hoe informeren we de dorpen*.

Mededelingen: afwezigheid, zie boven.

Volgende OAR 30 oktober a.s. diverse leden werkgroep lid OAR. Conclusie: afstemming gewaarborgd.

2. Afspraken over verslaglegging

Aanwezigen akkoord met opstellen kort verslag/besluitenlijst. Voorzitter draagt daar zorg voor i.s.m. Noordenwind.

3. Nieuws/terugkoppeling overleg Noordenwind

* Provincie en OAR: PvA goed/constructief besproken in OAR, kleine wijzigingen aangebracht, waaronder onkostenvergoeding voor leden werkgroep. Definitieve versie is gedistribueerd en op de website www.nijhiddumhouw.nl geplaatst. Provincie gaat voor (voor)financiering, 10 sept. in GS. Nemen verlies als plan wordt afgeblazen (RvS).

* Initiatiefnemers Nuon/Vattenfall en Gooyum Houw: Noordenwind had twee weken geleden constructief gesprek. Er blijven twee partijen als initiatiefnemer. Met beiden afspraken gemaakt over verdiepende gesprekken – met Nuon volgende week al.

* Samenvatting documenten als vertrekpunt: OAR noch initiatiefnemers hebben document met afspraken ter aanvulling op Omgevingsovereenkomst. Noemenswaardig: zolang er SDE-subsidie verkregen wordt gaat er 60 in plaats van 40 cent per Mwh naar de burendorpenregeling. Relevant voor uitwerking financiële deelneming: participatie zou moeten open staan al vanaf € 250 i.pl.v. € 500 uit Omgevingsovereenkomst.

* Hoorzitting RvS afgelopen maandag 2 september. Initiatiefnemers verwachten pas tegen het eind van het jaar uitspraak. Volgens Leeuwarder Courant (3 sept.) al na zes weken.

4. Presentatie opties en bedragen financiële participatie

Eerste versie presentatie is ter voorbereiding rondgestuurd (zondag 1 sept.). Ter vergadering gaat gesprek aan de hand van versie 2.0, ter vergadering uitgedeeld. Het is een werkdocument. Na afloop wordt aan alle leden werkgroep versie 3.0 toegestuurd, gewijzigd naar aanleiding van bespreking.

Nu nog gewerkt met algemene cijfers, bijvoorbeeld met aannames uit SDE-regeling. Cijfers worden in de loop van het traject nader ingevuld na gesprekken met Nuon. Laatste invulling (Business case NHH – of Financial Close) pas medio 2020 duidelijk, na aanbestedingsprocedure en duidelijkheid over netaansluiting. Dan is ook pas duidelijk of rekening gehouden moet worden met eventueel restant beschikbare participatieruimte vanuit Gooyum-Houw.

Voorbeeld: op p. 7 gebruikelijk financieringsmodel geschetst met 20% eigen vermogen, waarop het hoogste rendement, en aanvullende banklening voor 80% met veel lager rendement. Hoogste rendement in voorbeeld nu geschat op 13% (15% - ontwikkelkosten). Het is de vraag of Nuon een dergelijk model gaat waarmaken – Nuon hoeft niet naar de bank, is onderdeel van staatsbedrijf Vattenfall (Zweden).

In het keuzedocument moet in beeld komen wat de mogelijkheden en onmogelijkheden m.b.t. de basiskeuzes zijn en de basisprincipes bepalen. Dan is bij financial close alleen nog de laatste fine-tuning nodig.

Omvang: minimaal 5 miljoen als volgetekend. Stel gemiddelde participatie € 3000, dan meer dan 1600 participanten.

Er zijn meerdere manieren om te zorgen dat op een gelijkwaardige manier rendement wordt verkregen als de andere partijen die aan het windpark deelnemen (initiatiefnemers). Echter: door Omgevingsovereenkomst en regelgeving (AFM e.d.) aantal mogelijkheden tot participatie beperkt. Voor uitgifte van aandelen door het windpark zelf is een AFM vergunning nodig. In theorie kan door het project een AFM vergunning worden aangevraagd, of een partij met AFM vergunning worden ingehuurd, maar in de praktijk is dat zo kostbaar dat het voor de omvang waar het hier om gaat niet realistisch is. Dit geldt ook voor uitgifte van ledencertificaten door bijvoorbeeld een vereniging. In theorie geldt, dat iemand die langer dan een half jaar lid is geacht wordt de activiteiten en risico's van haar/zijn vereniging te kennen. Echter bij een net opgerichte vereniging, die certificaten uitgeeft voor een specifiek windpark aan burgers die weinig of geen ervaring hebben met de onderneming c.q. het windpark zelf zal dit niet door de AFM worden toegestaan. Via een bestaande vereniging zou kunnen worden verkend. Ter vergadering wordt Noordenwind aangehaald als mogelijkheid, die zelf risico's van dubbele pet en kostenaspect noemt.

Conclusie vergadering: mogelijke rol Noordenwind nog niet wegschrijven, dubbele pet expliciet benoemen. Verder: hogere kosten & complexiteit variant aandelen niet onderwaarderen (zoals in versies 1.0 en 2.0), maar zo mogelijk toelichten.

Rechtstreekse uitgifte van obligaties door het windpark kan en mag wel, maar dan is het verstandig voor zowel initiatiefnemers als de obligatiehouders dat er een entiteit is die de belangen van de obligatiehouders vertegenwoordigt. Qua informatie en inbreng kan er in de obligatievoorwaarden voor worden gezorgd dat de obligatiehouders op dezelfde lijn komen als aandeelhouders. Stemrecht die vergelijkbaar is met aandeelhouders zal lastig zijn. Met 25% stemrecht t.o.v. 75% is er overigens ook bij aandelen maar een beperkte toegevoegde waarde van stemrecht. Door de rente van obligaties te koppelen aan parameters die het rendement van het windpark bepalen loopt de opbrengst parallel aan die van andere partijen die aan het windpark deelnemen. Als zou worden afgelost (nog te bepalen), dan hoeven de aandeelhouders minder lang uit te keren aan obligatiehouders. Om tot een gelijkwaardig rendement te komen zou dan een hogere rente over de kortere looptijd bespreekbaar gemaakt moeten worden. Als zou worden afgelost is ook de afdracht aan het gebiedsfonds kleiner dan zonder aflossing. Ook hiervoor zal moeten worden gecorrigeerd om op gelijkwaardige manier tot rendement te komen. Als om allerlei redenen niet wordt afgelost is de looptijd 27,5 jaar wat een erg lange periode is om geld 'vast te zetten'. Met verhandelbaarheid van de obligaties/participaties zou dat op te lossen zijn, echter aan verhandelen zitten kosten vast. Die zou je (logischerwijs) voor rekening van 'de verhandelaar' kunnen laten komen. Zo zijn er verschillende andere dwarsverbanden tussen de verschillende keuzes en parameters; hoe hoger de rente, hoe groter de kans dat wordt volgetekend en dat er afdracht aan het gebiedsfonds is. Bij hoge rente en onbeperkte inleg per participant is de kans aanwezig dat de eerste ring (die 0,25% afdraagt aan het gebiedsfonds) heel veel participeert en er weinig over blijft van de buitenste ring (die 1% afdraagt aan het gebiedsfonds). Het is zaak tot een goede balans te komen.

Ten aanzien van vragen (sheet 17):

- Sommige onderwerpen (bv bouwrisico) ook afhankelijk van uitkomst overleg/onderhandelingen met Nuon;
- Overloop Gooyum-Houw PM zetten, erkennen dat business case GH anders kan uitpakken dan die van Nuon;
- Inzichtelijk maken relatie looptijd/aflossing en rendement;
- Verkennen: indien kortere looptijd afdracht gebiedsfonds door Nuon;
- Verhandelbaarheid: beperkt als kortere looptijd. Kosten voor certificaathouder.
- Minimum inleg: volgens politiek € 250 – indien hoge kosten alternatief hoger minimum aantal participaties;
- Limiet inleg per ring handhaven, maar maximumbedrag per participant invoeren;
- Uitvoeringskosten verschillende modellen inzichtelijk maken (per mutatie en per certificaat/participant).
- Ook schatting maken van de kosten van het opzetten van een aparte entiteit voor eventuele 'overloop' vanuit Gooyum-Houw.

5. Gebiedsfonds

Benoemen spanning tussen (vormgeving) afdracht rendement en voltekenen participatie. Mede

afhankelijk van hoogte rendement.

Omvang fonds relatief beperkt, dus voorkeur voor lichte uitvoeringsvariant.

Beperkte omvang en mogelijk beperkte duur, dus subsidie niet revolverend.

Niet toedelen aan dorpen, maar op aanvraag voor sociaal maatschappelijk initiatieven, bij voorkeur dorpsoverstijgend.

Geen aanvraag door en voor individuen, maar aanvragen niet beperken tot rechtspersonen.

Door een jaarlijkse rapportage (over aanvragen, toegekende bedragen e.d.) kan op transparante wijze verantwoording worden afgelegd. De benoeming van een bestuur zou op voordracht kunnen vanuit het gebied. Kennis van hetgeen speelt in het gebied is belangrijk, maar onafhankelijkheid, deskundigheid en ervaring ook.

6. **Afspraken**

Presentatie dient als basis voor uit te schrijven notitie. Deze aan te leveren voor volgende vergadering werkgroep: 3 oktober 20 uur te Pingjum (Dorpshuis).

Daarna: 7 november 20 uur te Pingjum (Dorpshuis).

Vergadering voor december/januari nader af te spreken.